

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران
مذلت آموزش و پرورش

مدرس : سیده سهیلا طاهری

پست سازمانی : آموزگار

رشته تحصیلی : آموزش ابتدایی

عنوان اقدام پژوهی:

چگونه توانستم با استفاده از روش های تدریس فعال و دستورزی ، نقش

دانش آموزمحوری را در کلاسم ارتقا بخشم ؟

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) :

« عنصر تحقیق و پژوهش درهمه جا به صورت یک اصل

در مجموعه کارها باید مورد توجه قرار گیرد.» .

عنوان

چکیده

گام اول: مقدمه

گام دوم: توصیف وضعیت موجود و بیان مسئله

- معرفی خود و مدرسه ، مشکلات مدرسه ، فواید و اهمیت پژوهش ، هدف ،
- سوالات پژوهش
- ضرورت موضوع
- پیشینه‌ی نظری تحقیق
- پیشینه‌ی عملی تحقیق

گام سوم: گردآوری اطلاعات (شواهد)

- ابزار (مشاهده، پرسشنامه ، مصاحبه)جدول ، نمودار (استخوان ماهی)

گام چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات

- طبقه بندی اطلاعات (جدول ، نمودار استخوان ماهی

گام پنجم: ارائه راه حل های موقت

- راه حل های پیشنهادی و خلاقانه ، راه حل های ما
- ارائه راه حل های خلاقانه و پیشنهادی

گام ششم: اجرای راه حل ها و کنترل و نظارت بر آن ها

- ارزیابی از رفتار دانش آموزان ، پرسشنامه ، مقایسه رفتار قبل و بعد

گام هفتم: گرد آوری اطلاعات شواهد (۲)

- طبقه بندی ، جدول ، مقایسه

گام هشتم: ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن (مقایسه شواهد (۱ و ۲))

گام نهم: گزارش نویسی و نتیجه گیری

- پیشنهادها ، محدودیت

- منابع

- پیوست

چکیده:

اقدام پژوهی حاضر با عنوان «چگونه توانستم با استفاده از روش های تدریس فعال دستورزی، نقش دانش آموزمحوری را در کلاس را ارتقا بخشم؟» با نمونه آماری ۲۳ دانش آموز پایه ششم، در دبستان الزهرا، آموزش و پرورش دره شهر در سال تحصیلی ۱۴۰۱/۱۴۰۲ انجام گرفته است. اهداف مورد نظر از انجام این پژوهش، بالا بردن سطح مهارت های دستورزی، ایجاد یک کلاس درسی فعال و دانش آموزمحور بر اساس سند تحول بنیادین بوده است. روش های جمع آوری اطلاعات در این پژوهش، تشکیل جلسات حضوری با اولیاء، مشاهده رفتار و وضعیت درسی دانش آموزان، مصاحبه با دانش آموزان و مدیر سال قبل، بررسی روش های تدریس سال گذشته بود که به روش موردپژوهی (اقدام پژوهی) - کتابخانه ای بود انجام گرفته است. نتیجه گیری: در این پژوهش، از روش های فعال تدریس مانند: کارگروهی، ایفای نقش، مهارت دست ورزی، انجام آزمایشات علوم به صورت اکتشافی، حل مسئله، پرسش و پاسخ، استفاده از وسایل کمک آموزشی، تدریس معکوس در بستر نرم افزار شاد بود که باعث شد دانش آموزان پیشرفت تحصیلی خیلی خوبی داشته باشند. همچنین در طرح ها و پروژه های علمی (طرح جابر، طرح بوم، شایستگی دیجیتال، روز آزمایشگاه، مهمانی در مهمانی) و جشنواره ها (شب یلدا، جشنواره غذاهای بومی محلی، جشنواره دست سازه های درسی، نمایشگاه طرح جابر، روز مجله) و برنامه های پرورشی (برنامه های مناسبتی، درس هایی از قرآن، کتابخوانی، اجرای سرود) شرکت فعال داشته باشند. به طور کلی، استفاده از شیوه های تدریس فعال باعث پیشرفت تحصیلی و یادگیری معنی دار می شود و در نتیجه آن انتقال یادگیری به جهان خارج افزایش می یابد.

کلمات کلیدی: روش تدریس فعال / دستورزی / دانش آموز محوری

روش تدریس، مجموعه‌ای از اصول، فعالیت‌های آموزشی و روش‌های مدیریتی کلاس است که معلم برای دستیابی به اهداف یادگیری، در کلاس درس خود به کار می‌گیرد. به عبارت دیگر، روش تدریس، بهترین و سریع‌ترین راهی است که هر معلمی برای رسیدن به هدف خود از تدریس، باید طی کند (Liu & Shi, 2007). روش تدریس فعال، در واقع روش تدریس دانش‌آموز-محور است که در آن، مسئولیت یادگیری بر عهده خود دانش‌آموزان قرار داده می‌شود. روش تدریس فعال در واقع یک تعامل دو طرفه بین معلم با دانش‌آموزان و دانش‌آموزان با یکدیگر وجود دارد روش تدریس فعال مطابق الگوی ارگانیستیک است. در الگوی ارگانیستیک توجه به دانش‌آموزان و توانایی‌های آن‌ها از اهمیت خاصی برخوردار است. (شعبانی ۱۳۷۸: ۲۴۴) دست‌ورزی: استفاده از دست‌سازه‌ها و اشیای فیزیکی یکی از روش‌های مفید در فعال نمودن دانش‌آموزان در فرایند یادگیری است که به درک روابط و مفاهیم موضوعات درسی کمک می‌کند. ارزش دست‌سازه‌ها از قبل مشخص شده است اما بعضی معلمان به استفاده از آن‌ها در تدریس بی‌میل هستند (بیات، ۱۳۹۰). در سبک یادگیری دست‌ورزی، دانش‌آموزان با انجام فعالیت‌های دست‌ورزی به عنوان عضوی فعال در یادگیری شرکت دارند. با استفاده از دانش و تجربه قبلی خود شروع به ساختن می‌کنند و در ضمن فعالیت مفاهیم جدید را کسب می‌کنند و معنا سازی برای آنان اتفاق می‌افتد. دانش‌آموز با یاری این فعالیت‌ها می‌تواند جهان‌نماها و مفاهیم انتزاعی را برای خود قابل فهم تر و ملموس تر کند و این یادگیری معنادار از فراموش شدن آنها جلوگیری می‌کند. رویکرد دانش‌آموز محوری یکی از مهمترین رویکردهای آموزش در سال‌های اخیر است که مبتنی بر نظریه سازنده‌گرایی می‌باشد (زیمن، وینگو، کاکس، ۲۰۱۸). در رویکرد دانش‌آموز محوری آموزش فراهم آوردن فرصت‌هایی از سوی معلم برای کمک به یادگیری دانش‌آموزان است پس فعالیت اصلی یعنی یادگیری را دانش‌آموزان انجام می‌دهند و کار معلم آسان ساختن فرایند یادگیری است (یونین و بیرینگ، ۲۰۱۶).

توصیف وضعیت موجود و بیان مسئله:

اینجانب سیده سهیلا طاهری دارای پست آموزگاری (پایه ششم) ، دارای ۲۳ سال سابقه آموزشی و ۲۵ سال سابقه تجربی، با مدرک کارشناسی، رشته آموزش ابتدایی، در دبستان دخترانه الزهرا در آموزش و پرورش شهرستان دره شهر مشغول به خدمت می باشم. مدرسه ای که در آن تدریس می کنم دارای دو شیفت، دخترانه به نام «الزهرا» و شیفت مخالف پسرانه «شهید محمد رضا خدایاری» می باشد. ساختمان دبستان در سال ۱۳۴۷ احداث و دارای ۵۱۳ مترمربع زیر بنا می باشد ، که چندین بار بازسازی و مرمت شده است .. مدرسه دارای دو قسمت می باشد ، به این معنا که سه کلاس در حیاط مدرسه وجود دارد که دو کلاس آموزشی و یک کلاس هم دفتر شیفت مخالف می باشد. به طور کلی مدرسه دارای دو دفتر، یک آبدارخانه به مساحت ۴ متر مربع ، یک نمازخانه به مساحت ۳۰ متر مربع ، ۷ کلاس آموزشی در اندازه های مختلف (۳۰، ۱۲، ۲۴) متر مربع ، یک انباری به مساحت ۱۸ مترمربع و سرویس بهداشتی و آبخوری می باشد. این دبستان شامل پایه اول تا ششم و دارای ۱۰۸ دانش آموز است. از جمله مشکلات دبستان، فاقد سالن ورزشی ، اتاق آزمایشگاه ، کتابخانه و همچنین کلاس ها فاقد هرگونه سیستم فناوری از جمله پروژکتور و رایانه می باشد. این مدرسه دارای بافتی قدیمی و فرسوده و دارای یک طبقه می باشد. همچنین چندین بار از طرف مسئولین تخریب و ساخت دوباره ی آن تایید شده است ولی تاکنون هیچ اقدامی صورت نگرفته است کادر آموزشی دبستان دارای ۱۰ نفر که شامل (مدیر، ۶ نفر آموزگار، مربی ورزش ، و مربی پرورشی و مربی هنر می باشد. این دبستان دولتی و ثبت نام در آن هزینه ای ندارد و دانش آموزان از لحاظ مالی در سطح خوب و متوسط می باشند.

سوالات پژوهش:

- استفاده از دست ورزی توسط معلم و دانش آموزان در کلاس چه رابطه ای با یادگیری دانش آموزان دارد؟
- استفاده از روش های تدریس تدریس فعال چه تأثیری بر نقش دانش آموزمحوری خواهد داشت؟
- اهداف مورد نظر از انجام این پژوهش، بالا بردن سطح مهارت های دستورزی ، ایجاد یک کلاس درسی فعال و دانش آموزمحور بر اساس سند تحول بنیادین بوده است.

ضرورت پژوهش : با توجه به مشکلات پسا کرونا تصمیم گرفتم که با بکارگیری روش های فعال تدریس و دست ورزی باعث افزایش یادگیری و مشارکت دانش آموزان در کلاس شوم. یکی دیگر از دلایل انتخاب این موضوع پژوهش اهمیت استفاده از دست ورزی بر ماندگارتر شدن یادگیری است. در حال حاضر در نظام آموزشی کشور ما بیشتر روش سنتی ، روش غالب آموزش در تدریس است. که این روش غیر قابل انعطاف و خسته کننده برای یادگیرندگان است. استفاده از روش های فعال برای درگیر کردن یادگیرندگان با موضوع درسی سبب بازدهی بیشتر کلاس درس میگردد (منصوری وهمکاران ، ۱۳۹۶) خانم شیخ محسنی از افرادی بودند که در این پژوهش معلم راهنما اقدام پژوهی بودند؛ بنابراین با خود اندیشیدیم که چگونه می توانم با استفاده از روش های فعال تدریس و دستورزی ، نقش دانش آموزمحوری را در کلاس را ارتقا بخشم ؟

پیشینه ی نظری :

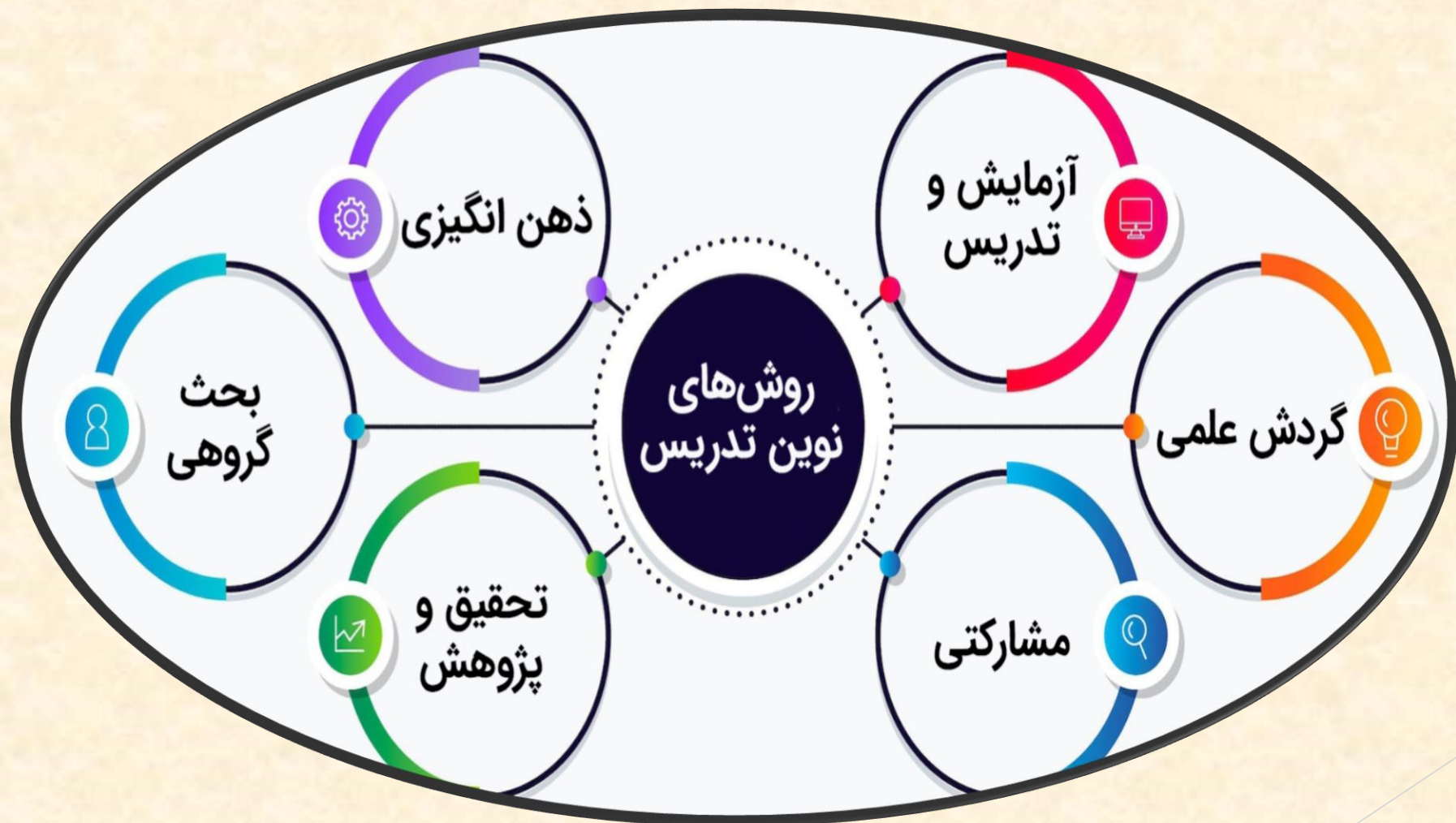
یکی از مسئله های مهم نظام آموزشی در سرتاسر جهان مسئله روش تدریس است. از دیرباز در تمدن و فرهنگ های متفاوت از هنگامی که تربیت نسل جدید مطرح بوده است ، مسئله انتخاب روش تدریس نیز وجود داشته است و هر یک از معلمان و استادان براساس نگرش و بینش خویش عمل می کردند اما امروزه با پیشرفت جوامع از یک سو و شناخت علمی و عملی رفتار انسان از سوی دیگر، اصول و روش های تدریس نیز دگرگون شده است (سیرسون ودان ۲۰۰۱).

روش تدریس فعال :

روش تدریس فعال، در واقع روش تدریس دانش آموز محور یا همان روش تدریس مبتنی بر تعامل است که در آن، مسئولیت یادگیری بر عهده خود دانش آموزان قرار داده می شود. در روش تدریس فعال، معلم در نقش یک تسهیل گر و هدایت کننده ظاهر می شود که مسیر آموزش و یادگیری را برای دانش آموزان هموار می کند. روش تدریس فعال را روشی می دانند که دانش آموزان در فرآیند تدریس نقش فعالی دارند و به همراه معلم به فعالیت می پردازند و به صورت ملموس با موضوع تدریس ارتباط دارند. (سلیمانی و همکاران، ۱۳۹۷).

دست ورزی :

از زمان های قدیم، مردم در تمدن های مختلف، از اشیای فیزیکی مانند: مهره های شمارش، چرتکه ،چوب خط و...به منظور کمک به حل مسائل ریاضی روزانه خود، استفاده می کردند. مفاهیم ریاضی چون انتزاعی هستند فهمیدن و درک کردن آنها دشوار است و نیازمند آن است که فعالیت های درسی برای دانش آموزان قابل لمس کردن باشد و دست ورزی ها به کمک تدریس آمده و مفاهیم انتزاعی را ملموس تر میکند. پژوهش ها نشان داده است که دانش آموزانی که از دست ورزی فیزیکی استفاده می کنند ، عملکرد بهتری نسبت به دیگر دانش آموزان که از ابزارها استفاده نمی کنند دارند. دست ورزی سبب درگیری یادگیرندگان در درس و علاقمند شدن آنها به ریاضیات می گردد و یادگیری را قابل درک و عمیق می کند. (زینی وند نژاد، ۱۳۹۶)

رویکرد دانش آموز محور:

مربیان همواره برای یافتن شیوه‌های ایدئال برای یادگیری و تدریس مؤثر تلاش کرده‌اند. با توجه به انتقاداتی که به رویکرد معلم محور بوده است، یک تغییر از معلم محور به دانش آموز محور ایجاد شده است (سرین، ۲۰۱۸). رویکرد دانش آموز محور پیشگام در توسعه یادگیری است. در این روش، فعالیت‌های دانش آموزان شاخص‌های مهمی در فرایند یادگیری است. این رویکرد با یادگیری انعطاف پذیر، یادگیری تجربی و یادگیری خود محور مرتبط است (آکت و دونمز، ۲۰۰۹). در رویکرد دانش آموز محور، معلمان از انتقال دانش به طور مستقیم خودداری می‌کنند. دانش آموزان باید از طریق ارتباط، گفتگو و ابراز نظرات و همچنین جستجو در فرآیند یادگیری مشارکت داشته باشند. این رویکرد باعث فعال شدن نقش دانش آموزان خواهد شد (بروفی، ۱۹۹۹).

پیشینه عملی:

(سرین ۲۰۱۸) رویکردهای معلم محور و دانش آموز محور در محیط‌های آموزشی مورد مقایسه قرار داد. نتایج این مطالعه نشان داد که رویکرد دانش آموز محور باعث به چالش کشیدن و درگیر شدن دانش آموز و باعث رشد تفکر انتقادی و مسئولیت پذیری خواهد شد. رضانیان و همکاران (۱۳۹۷) با انجام پژوهشی تحت عنوان اهمیت و ضرورت بهره‌مندی از دست‌ورزی در بهبود آموزش ریاضیات پرداختند و به این نتیجه رسیدند که دست‌ورزی و استفاده از وسایل و ابزار در آموزش ریاضی بسیاری موثر و کاربردی است و تاثیر مثبت دارد.

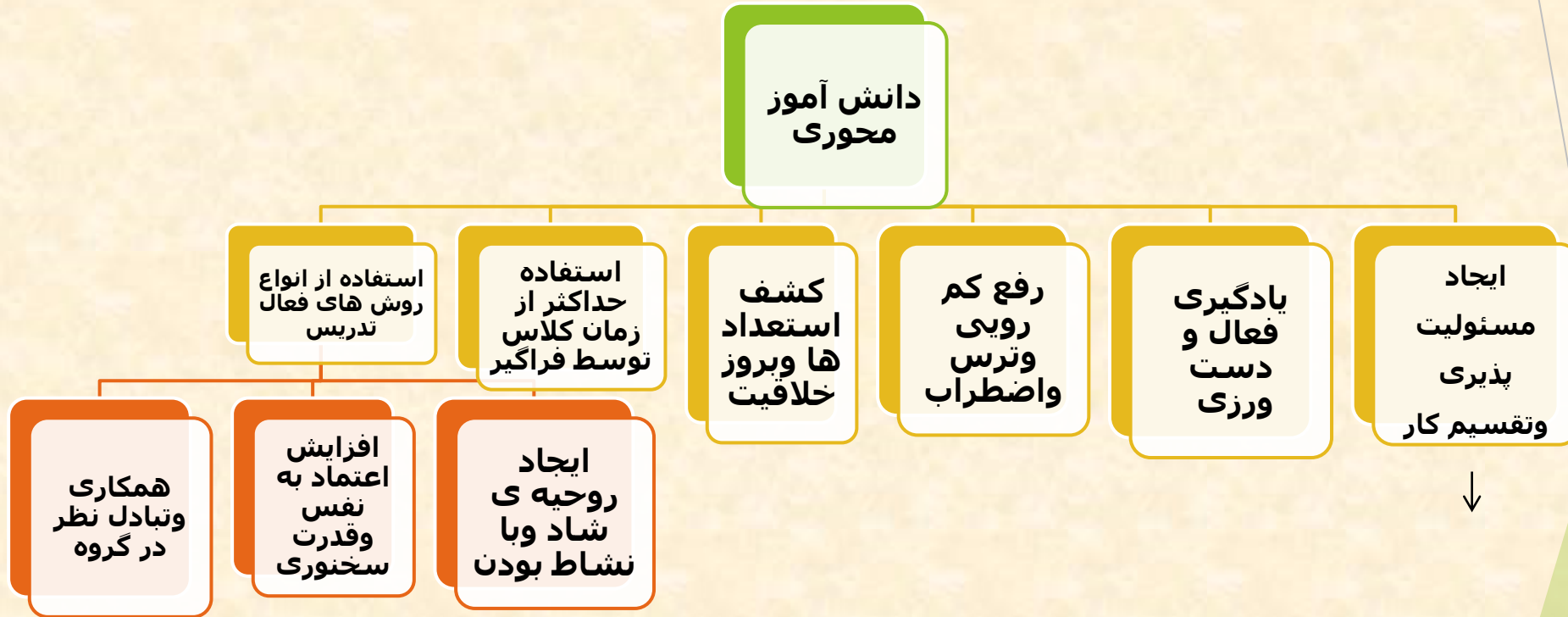
گردآوری اطلاعات (شواهد ۱):

بعد از حضوری شدن کامل مدارس ، دانش آموزان در دوران پسا کرونا با مشکلات زیادی مواجه می باشند و مشکلاتی مانند کم توجهی و شلوغی ، انجام ندادن درست تکالیف، ضعف درسی، آشنا نبودن با روش های تدریس فعال مشاهده شد. بنابراین با خودم فکر کردم که یک مشکل در کلاس من وجود دارد و باید برای رفع آن اقدام کنم . با روش های جمع آوری اطلاعات که از طریق مشاهده رفتار دانش آموزان و تشکیل جلسات حضوری با اولیا ، مصاحبه ، مصاحبه با مدیرسال قبل دبستان بود ، مشکلاتی مشاهده شد که به شرح ذیل می باشد : نظرات والدین در جلسه - مجازی بودن کلاس ها در اواخر پایه سوم، پایه چهارم و پنجم تا آذرماه ۱۴۰۰ ، تشکیل کلاس ها به صورت حضوری و گروه هبندی (الف ، ب ،) به مدت سه ساعت در مدرسه ، نداشتن معلم به صورت ثابت ، تدریس توسط معلم دیگر یا مدیر صورت می گرفت . و فقط چند کتاب در کلاس حضوری تدریس می شد ، انجام ندادن فعالیتهای درسی . به علت مجازی بودن کلاس ها دانش آموزان اعتماد به نفس کافی ندارند. دانش آموزان در طول سال چندبار معلم آن ها عوض شد. به علت شیوع کرونا درس بچه ها ضعیف شده است.

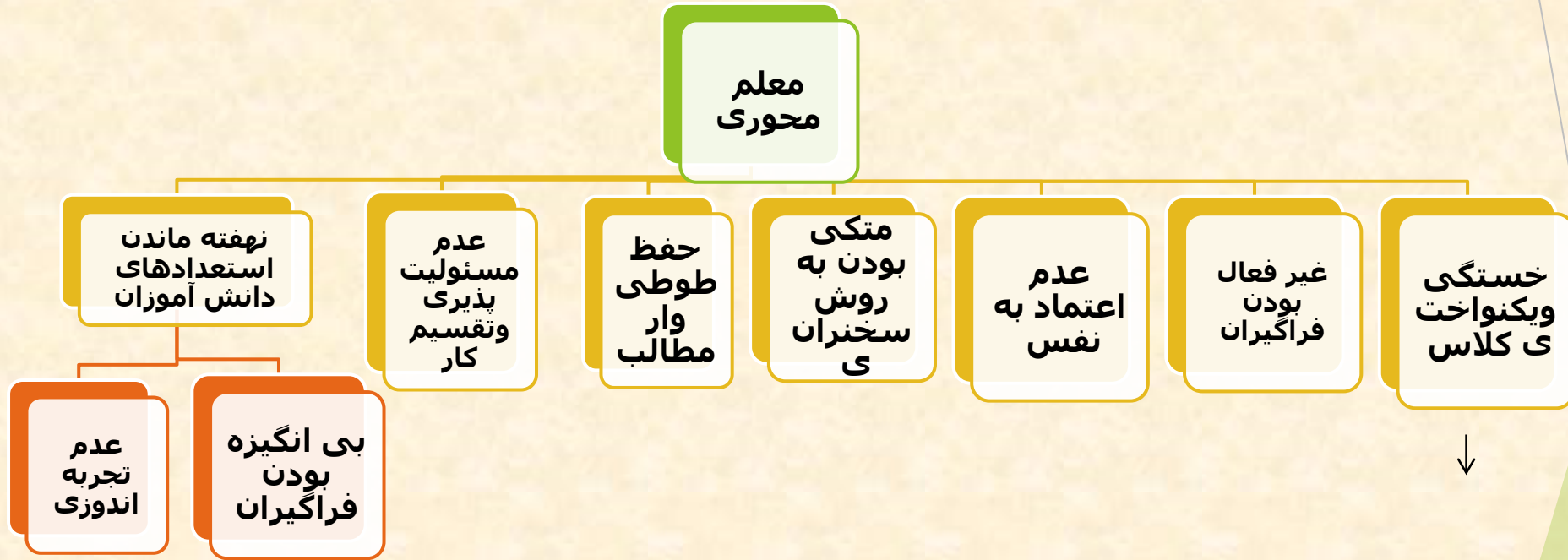
نظرات مدیر-چون یک معلم ثابت تدریس نمی کرد و معلم مربوطه دانشجو بود و همیشه حضور نداشتند و ساعات کمی به صورت حضوری در مدرسه بودند زمان کافی برای اجرای دستورزی ها و روش تدریس فعال نبود ، پرسش و پاسخ و آزمون به صورت حضوری صورت نمی گرفت .کنترل کافی انجام نمی گرفت .بی نظمی و بی انگیزه بودن در بین دانش آموزان مشاهده می شد . در کلاس معلم محور معلمان وقت بیشتری در اختیار دانش آموزان قرار نمی دهند ودانش آموز را به حفظ کردن مطالب تشویق می کنند.با توجه به شیوع کرونا مشکلات زیادی برای دانش آموزان و معلمان به وجود آمد.

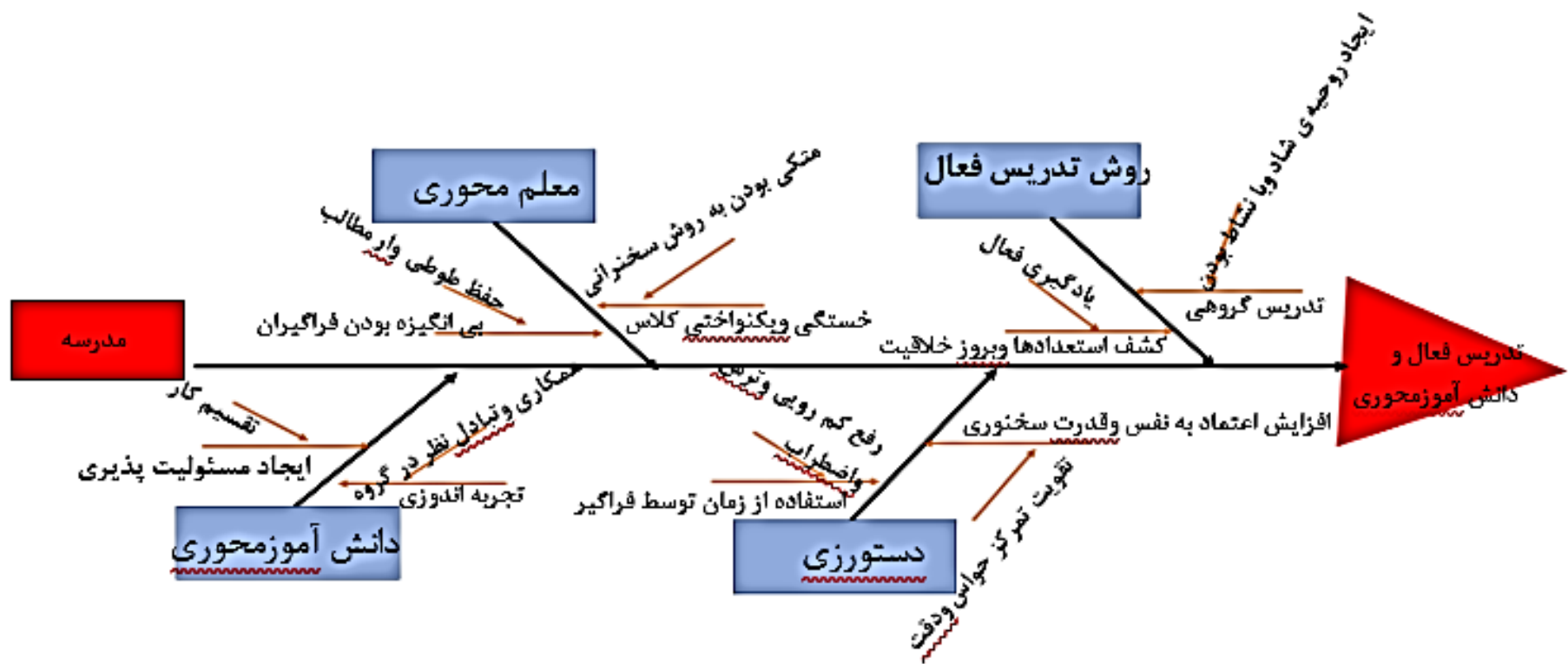
نظرات دانش آموزان -مطالب به صورت کامل تدریس نشد ، آزمایشات علوم در کلاس انجام نمی شد ،از تکالیف مهارتی استفاده نمی شد.از وسایل کمک آموزشی استفاده نمی شد. از دست ورزی استفاده نمی کردیم.کلاس معلم محور بود نه دانش آموزمحور.انجام ندادن فعالیت ها به صورت گروهبندی، گروهبندی نکردن دانش آموزان.چون زمان کمی در مدرسه بودیم بنابراین فرصت تعامل با همکلاسی های خود را نداشتیم و در کلاس فعالیت عملی نداشتیم .

بنابراین احساس کردم که رفع این موارد نیاز به تغییر دارد.

تجزیه و تحلیل اطلاعات:

ارائه راه حل های موقت

- تشکیل جلسات حضوری با والدین دانش آموزان در مورد قوانین کلاس ، وضعیت تحصیلی
- تایپ قوانین کلاسی و نصب روی تابلو کلاسی
- گروه بندی دانش آموزان به صورت اتفاقی و تقسیم به پنج گروه و انتخاب سرگروه
- انجام آزمایشات علوم به صورت گروهی و تهیه وسایل آزمایش توسط دانش آموزان در صورت امکان
- بحث گروهی در مورد فعالیتهای تفکر و پژوهش
- انجام دادن فعالیت ریاضی همراه با دست ورزی و بازی
- استفاده از وسایل کمک آموزشی برای تدریس ریاضی
- درست کردن روزنامه دیواری توسط گروه ها
- تلفیق دروس با همدیگر
- انجام پروژه های تحقیقی و خلاصه کردن در کلاس
- بیان تشویق و بازخوردهای کلامی مناسب به همه دانش آموزان و احترام به شخصیت آن ها

راه حل های خلاقانه و پیشنهادی :

- اجرای طرح معلم یار
- درست کردن دست سازهای آموزشی
- انتخاب گروه های کلاسی براساس شناخت و وضعیت تحصیلی
- دعوت از مشاوران روانشناسی به مناسبت های مختلف
- اجرای روش تدریس فعال در کلاس به صورت کنفرانس و بحث گروهی ، نمایشی ، دستورزی ، ایفای نقش
- استفاده از مجلات رشد دانش آموزی در کلاس و اجرای محتوای مختلف آن
- اجرای طرح بازیافت کاغذ
- استفاده از تکالیف مهارت محور و آزمون های عملکردی

اجرای راه حل ها و کنترل و نظارت بر آن ها:

پس از ارائه راه حل های موقت که اجرا کردم هر چند نتایج خوبی حاصل شد ولی راه حل های جدید و خلاقانه تاثیر بیشتری در نقش دانش آموزمحوری نشان داد. که همه ی راه حل ها حاصل فکر و تجربه ی شخصی خودم بود. با توجه به اینکه دانش آموزان در دوران پسا کرونا با مشکلاتی از قبیل ضعیف بودن روابط اجتماعی دانش آموزان با یکدیگر ، رعایت نکردن احترام متقابل با یکدیگر و نداشتن نظم ، مشکلات دوران بلوغ و نوجوانی ، فاصله گرفتن از مدرسه که روبرو بودم از مشاوران درسی و روانشناسی دعوت کردیم و چند جلسه با دانش آموزان در ارتباط بودند.

دست سازه های بسیار زیبایی را در ارتباط با در ریاضی ، علوم ، کار و فناوری ، هنر توسط دانش آموزان ساخته شد که در قالب یک نمایشگاه دست سازه و آثار علمی تشکیل دادیم و دانش آموزان از آن ها دیدن کردند و در مورد ساخت و کاربرد آن ها با همدیگر بحث و گفتگو کردند. برای تدریس دروس مخصوصاً ریاضی از وسایل کمک آموزشی استفاده زیاد میشد و از بازی هم در تدریس مطالب استفاده میشد همچنین از تلفیق دروس با همدیگر کاربردی بود. ارتباط مطالب درسی با کاربرد آن ها در زندگی به بچه ها فهمانده میشد. دانش آموزان هم همه ی فعالیت ها را با دست ورزی انجام میدادند.

طرح معلم یار
پایه ششم الزهرا

سیده سهیلا طاهری

طرح بوم یا موضوع فروش غذاهای بومی، محلی

دبستان سازه های دانش آموزان

۱۴۰۱/۱۱/۱۸

دبستان الزهرا

گرد آوری اطلاعات شواهد (۲):

با توجه به مشکلاتی مانند عدم تمرکز و شلوغی ، انجام ندادن درست تکالیف، ضعف درسی، آشنا نبودن با روش های تدریس فعال که بعد از حضوری شدن کامل مدارس مشاهده شد..همه ی راه حل های پیشنهادی و خلاقانه چون به راحتی در کلاس قابل اجرا بودند و هزینه ای را متحمل نبودند. ، آن ها را در کلاس حضوری اجرا کردم و نتایج مطلوبی با مشاهده ی رفتار دانش آموزان، بازدید مدیر و رضایت والدین نتایج خیلی خوبی حاصل شد. حال باتوجه به اجرای این راه حل ها تغییراتی نیز حاصل شد.

معلم

روش تدریس فعال

دست ورزی

کشف کردن و لذت بردن

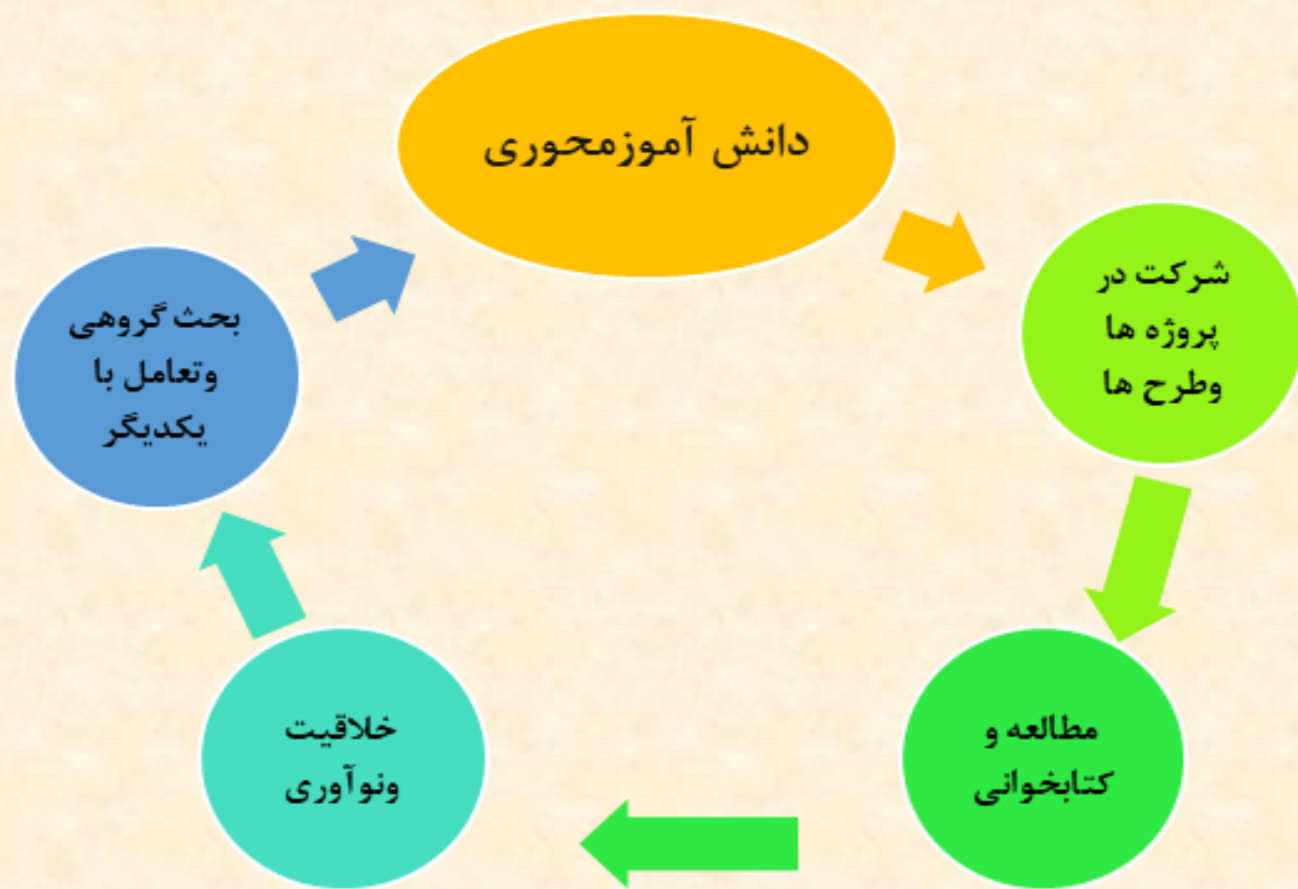

یادگیری فعال

ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس

ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار:

یکی از عوامل اعتبار بخشی به این پژوهش مراجعه به سایت های معتبر آموزشی ، روش های گرد آوری اطلاعات ، استفاده از نظرات همکاران و الدین ، مدیر و افراد ناظر بر پژوهش در نوشتن و اجرای اقدام پژوهی می باشد. عامل دیگر در اعتبار بخشی به پژوهش مورد نظر ، انتخاب موضوع مناسب با دانش آموزان در شرایط پسا کرونا اجرا شده است. خلاصه نظرات هر کدام را در این مورد بیان می کنیم. مدیر(خانم صیدی) : « مراحل کار و انجام گام های اقدام پژوهی را به درستی و با دقت انجام داده، یکی از نکات برجسته و مثبت اقدام پژوهی استفاده از روش های فعال تدریس و استفاده از دستورزی ها و وسایل کمک آموزشی در کلاس می باشد که یکی از چالش های مهم در دوران پسا کرونا در آموزش و پرورش بوده است. راهکارهای متناسبی را برای مشارکت فعال بچه ها برای حضور در فعالیت ها و تدریس فعال در کلاس در نظر گرفته است. تأثیرات این راهکارها پس از چند ماه به خوبی قابل لمس بودند و حتی راهگشای دیگر همکاران هم بوده اند.» همکار (همکاران): «گام ها به درستی انجام و نگارش شده و روال کار از نظم ساختاری مناسبی برخوردار است، یکی از نقاط مثبت این اقدام پژوهی استفاده از نظرات همکاران است که مشورت جمعی می تواند بهبود کیفیت این اقدام شود. اثرات راه حل های استفاده شده در این اقدام پژوهی بر علاقه و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مشهود است ، این اقدام توانست بسیاری از چالش های یادگیری دانش آموزان را حل کند.» استاد راهنما (خانم شیخ محسنی): «گام های اقدام پژوهی انجام شده مطابق نه گام تأیید شده آموزش و پرورش و به خوبی اجرا شده است، با توجه به شرایط پسا کرونا که دانش آموزان از کلاس و روش های دانش آموز محوری فاصله گرفته اند موضوع بسیار مناسب و مفیدی می باشد. با توجه به تغییراتی که در اخلاق و رفتار دانش آموزان در اثر فعالیتهای مجازی به وجود آمده است و شیوه های تدریس هم تغییر کرده اند آموزش با مهارت های دست ورزی و بازی و روش های تدریس فعال در پیشرفت تحصیلی و اعتماد بنفس دانش آموزان تأثیر دارد.»

نتیجه گیری :

تنوع در روش های تدریس معلم، کیفیت محتوای آموزشی، توانایی برقراری ارتباط بین معلم و دانش آموز، استفاده از رایانه و نرم افزارها انگیزه دانش آموزان برای مشارکت در تدریس را افزایش می دهد و این موضوع سبب اثربخش شدن تدریس خواهد شد. معلم باید خلاق باشد و در هر شرایط و مکانی حتی بدون داشتن امکانات کافی از روش های نو و با کیفیت برای تدریس به دانش آموزان به کار ببرد. بنابراین دانش آموزان از درس خسته نمی شوند و جذابیت کلاس برای آنها موثر واقع می شود، یک معلم خلاق کسی است که با به به کار بردن انواع روش های تدریس در کلاس بتواند کلاسی پویا و خلاق داشته باشد. یک معلم فعال کلاس را از حالت خشکی و یکنواختی به یک محیط سرشار از شادابی و خلاقیت تبدیل و استعداد های نهفته دانش آموزان شکوفا می شود ، با انجام دستورزی ها یادگیری دانش آموزان قویتر و ماندگارتر می شود . یک نکته دیگر این که باید کلاس دانش آموز محور را برای اولیا توجیه کرد تا فکر نکنند که معلم عمداً فعالیت ها را بر دوش دانش آموزان نهاده است و معلم در کلاس راحت طلب است.

یکی دیگر از وظایف معلمان در کلاس این است که به همه فرصت یادگیری دهیم؛ زیرا ۴۵ دقیقه کلاس برای همه است و باید این زمان تقسیم شود. طرح آموزش دانش آموز محوری باعث می شود که هیچ دانش آموزی در کلاس احساس حقارت و کمبود نکند.

پیشنهادات:

- ۱- روش دانش آموز محوری به یک مدیریت قوی نیاز دارد که بتوان دانش آموز و اولیا را توجیه کرد.
- ۲- فضای کلاس ظرفیت کار گروهی را داشته باشد
- ۳- در جلسات دیدار با والدین روش تدریس و کلاس داری خود را برای آن ها توضیح دهید تا از روش کار اطلاع داشته باشند.
- ۴- بعضی از روش های تدریس فعال با محدودیت اجرا مواجه هستند و ما سعی میکنیم با امکانات در دسترس آن ها را اجرا کنیم .
- ۵- تفاوت های فردی را در نظر بگیریم .
- ۶- به دست سازه ها و دست ورزی بازخورد دهیم و در تدریس در کلاس استفاده کنیم.
- ۷- با مجازی شدن مدارس بسیاری از شرایط دانش آموزان و تدریس تغییر کرده است بنابراین معلمان گرامی نیز باید خود را با شرایط پساکرونایی تطبیق دهند و روش تدریس خود را تغییر و تقویت کنند .
- ۸- در تدریس از داستان و شعر و بازی مخصوصاً بازی های گروهی استفاده کنند.
- ۹- امکانات و وسایل کمک آموزشی لازم برای اجرای تدریس فعال نیز مورد نیاز می باشد.
- ۱۰- مجهز بودن مدرسه به سیستم فناوری ، که معلم بتواند از این امکانات استفاده کند.

محدودیت :

۱. در دوره ی اول چون دانش آموزان کوچکتر هستند به آسانی قابل اجرا نیست
۲. ممکن است معلم با روش های تدریس فعال آشنایی نداشته باشد و از روش های سنتی استفاده کند.
۳. در کلاس های با جمعیت زیاد به زمان و مدیریت قوی نیاز دارد.
۴. اگر والدین از سواد کافی برخوردار نباشند برای آن ها قابل توجه نیست .
۵. به صبر و حوصله معلم نیاز دارد. ممکن است امکانات کافی در دسترس نباشد
- ۶- این روش به همکاری مدیر ، والدین و دانش آموزان نیاز دارد.
- ۷- مدارس از امکانات کافی برای اجرای روش تدریس های فعال برخوردار نیستند.

منابع :

۱. حافظی، اکرم؛ خادمی، نیما؛ دیمی آهوئی، فاطمه (۱۴۰۲) اثر آموزش از طریق فن آوری سیار بر یادگیری تأملی و شناختی دانش آموزان دارای اختلال نقص توجه- بیش فعالی، مقاله پژوهشی ، فصلنامه فن آوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، سال سیزدهم شماره ۳ (پیاپی ۵۱، بهار ۱۴۰۲)
۲. جمشیدی دربانی، مهرانگیز؛ عسگری رقیه؛ باقری، مریم سال (۱۳۹۹) چگونه توانستم با استفاده از روش های تدریس فعال و ایجاد موقعیت های یادگیری کاربردی، میزان علاقه، انگیزه و پیشرفت دانش آموزان پایه ششم را در درس ریاضی بهبود بخشم؟، اقدام پژوهی، توسعه حرفه ای معلم ، سال پنجم، بهار، ۱۳۹۹، شماره ۱ (پیاپی ۱۵)

۱۴۰۲/۰۹/۱۱